

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กรณีศึกษาแรงงานภาคประมงทะเล (Approaches to Prevention and Suppression of Trafficking in Persons : Case Study of Fishing Industry Workers)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอนุสรณ์ อินบุตร (Miss Anuson Inboot)
ระดับปริญญา	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชา/คณะ	สาขาการบริหารและละนโยบายสวัสดิการสังคม สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กรณีศึกษา รูปแบบของแรงงานภาคประมงทะเล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ สวัสดิการ และปัญหาจากการประกอบอาชีพของแรงงานประมงทะเล กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานประมงทะเลของประเทศไทยและในต่างประเทศ มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นการวิจัยเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 58 แหล่ง การสัมภาษณ์ ลูกจ้างประมงทะเล การสนทนากับนายจ้าง และจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นของผู้บริหารและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง จัดลำดับข้อมูลโดยแยกออกตามเนื้อหา ทำการวิเคราะห์ให้เห็นภาพรวมในแต่ละเนื้อหา ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในกลุ่มแรงงานประมงทะเลของประเทศไทยในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากเกิดภาวะขาดแคลนแรงงานอย่างหนัก ในขณะเดียวกัน ปริมาณความต้องการในการใช้แรงงานมีมากขึ้น ทำให้เกิดขบวนการค้ามนุษย์เพื่อจัดหาแรงงานเข้าสู่ธุรกิจภาคประมงอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้แรงงานไม่ประสงค์จะทำงานในอาชีพนี้คือ อาชีพประมงมีความยากลำบากและมีความเสี่ยงภัยอันตรายสูง ลักษณะงานไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน และขาดมาตรฐานในการดำเนินชีวิตบนเรือ นอกจากนี้ยังขาดมาตรการกลไกจากภาครัฐในการให้ความคุ้มครอง สภาพการทำงาน สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ทำให้เกิดการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง และตามที่รัฐบาลได้ประกาศให้ปัญหาการค้ามนุษย์เป็น

วาระแห่งชาติปี 2548 และจัดทำกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ. ศ. 2551 และได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาแนวทางและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบของแรงงานประมง เพื่อศึกษาพิจารณาหาแนวทาง มาตรการ และแสวงหาความร่วมมือภาคีเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบของแรงงานประมง แต่ปัจจุบันยังไม่มีมาตรการ และกลไกการในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันการค้ามนุษย์ คือ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานประมงทะเลและความเสี่ยงของภัยการค้ามนุษย์ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องให้ขยายการคุ้มครองแรงงานอย่างทั่วถึง จัดทำมาตรฐานและสร้างกลไกในการควบคุมการจ้าง สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในเรื่องพิจารณาขยายการคุ้มครองด้านสิทธิประโยชน์ สวัสดิการให้เทียบเคียงกับแรงงานในกิจการประเภทอื่น และแนวทางในการปราบปรามการค้ามนุษย์ คือการจัดระเบียบเรือให้เข้าระบบอย่างถูกต้อง การควบคุมเรือเข้า-ออกท่า จัดการทำฐานข้อมูลเรือ คนประจำเรือ นายหน้า นายจ้าง เพื่อให้สามารถติดตามช่วยเหลือผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถติดตามผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีได้ เป็นต้น

Abstract

The Thesis entitled 'Approaches to Prevention and Suppression of Trafficking in Persons: Case Study of Fishing Industry Workers' aims to study the information on employment conditions, working conditions, well-being, welfare, and work difficulties of workers in fishing industry; Thai and foreign laws on the protection of fishermen and measures on and approaches to protection and suppression of human trafficking in Thailand. The research methodology is based on both primary and secondary sources including documentary research from 58 sources, interviews of fishermen, discussions with employers, and focused groups to brainstorm the concerned executives and academics. The information is categorised by contents, analysed for an overview of each subject matter. The results of the study can be summarised as follows.

Current problems of human trafficking in fishing industry in Thailand have been aggravated due to severe labour shortages. In the meantime, the demand for labour exploitation is rising, resulting in movements in human trafficking for illegal labour recruitment into fishing business. The main cause for the labour to dislike this job is due to difficulties and high risks that come with it, no definite rules on the nature of work, and no standards for living onboard. In addition, there is a lack of government measures and strategies in protecting working conditions, benefits and welfare. Therefore, workers are taken advantage of by employers. Although the government has placed the problem of human trafficking on national agenda in 2005, passed the act on protection and solutions to human trafficking in 2006, and appointed a sub-committee to consider measures on protection and suppression of human trafficking for fishing workers so as to study, consider and to seek approaches and measures, bilateral cooperation and networks for protection and suppression of human trafficking in fishing industry, in practice clear measures and strategies have yet been found.

Suggestions for protection of human beings are to publicise facts on fishing and risks of human trafficking, amend the scope of law on protection for involved labour to be more comprehensive, set up measures and build strategies for monitoring employment, working conditions and well-being in accordance with living onboard, consider extending the protection for benefits and welfare to be equivalent to those of labour of other forms. Approaches to suppression of human trafficking are to regulate and systematise boats, control the arrival and departure of boats from docks, organise boat databases, crewmen, agents and employers so that it is possible to efficiently trace and help the affected and trace the criminals for prosecution, and so forth.